

розвиток збиткового підприємства з абсолютною величиною зниження збитку цим підприємством завдяки використанню цих коштів.

Таким чином, критерієм ефективності функціонування завідомо збиткового вугледобувного підприємства правомірно вважати перевищення абсолютного зниження розміру збитковості над абсолютною кількістю коштів, що додатково або у вигляді цільового фінансування виділяються на розвиток цього підприємства.

Неможливість дотримання цієї умови визначає недоцільність подальшого фінансування вугільної шахти і є передумовою її закриття і ліквідації.

- Література:** 1. Сурмин Ю. П. Теория систем и системный анализ: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2003. – 368 с.
2. Федулова Л.І. Менеджмент організацій: Підручник. – К.: Либідь, 2003. – 448 с.
3. Иващенко Н.П. Экономика фирмы: Учебник. – М.: ИНФРА, 2006. – 528 с.
4. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 608 с.
5. Энергетична стратегія України на період до 2030 року // Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. №145-рб.
6. Петровська Т. Світовий досвід реструктуризації вугільної галузі / Т. Петровська // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – С. 408-412.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Еш С.М., ст. викладач кафедри фінансів НУХТ, м. Київ, Україна

Для підприємства, яке функціонує в умовах ринкової економіки, економічний стан є віддзеркаленням ефективності його діяльності та досконалості діючого менеджменту. Саме це вимагає особливої уваги до фінансів підприємства, необхідності проведення аналізу його стану, який слугує індикатором стійкості підприємства та сприяє своєчасному впровадженню антикризових заходів.

На практиці з кризою, як правило, ідентифікують загрозу неплатоспроможності та банкрутства підприємства. В інших випадках кризу розуміють як процес, що включає фази розвитку від зниження рентабельності і обсягів прибутку (перша фаза) до критичного порогу – банкрутства (четверта фаза). Проміжні фази (друга і третя) характеризується збитковістю і виснаженням або відсутністю резервних фондів для підтримки нормального режиму роботи підприємства [1, с. 69]. Криза завжди призводить до втрати потенціалу підприємства, загрожує його платоспроможності та подальшому існуванню як суб'єкта господарювання.

З метою попередження та вчасного впливу на кризові явища у діяльності підприємства необхідно відстежувати симптоми кризи, своєчасно виявити початкове економічне явище, що сигналізує про появу перших ознак кризи на підприємстві. До загальних ознак можна віднести такі як: зменшення прибутків і рентабельності в динаміці, скорочення попиту на продукцію підприємства, зростання собівартості, тенденція до зростання «точки беззбитковості» тощо [2, с. 195].

Виявлення симптомів кризи є недостатнім для ефективного запобігання негативному сценарію розвитку ситуації. Обов'язковим є виявлення причин виникнення кризи із

врахуванням джерел виникнення, виду кризи та стадій розвитку. Ідентифікація цих параметрів дає змогу правильно діагностувати неспроможність підприємства і підібрати найефективніший каталог санаційних заходів. Помилкова ідентифікація джерел виникнення кризи призведе до її поглиблення або до банкрутства підприємства.

Важлива роль в теоретико-методичному підході до визначення суті антикризового управління належить і факторам, що можуть стати причиною появи кризи. В діяльності підприємства їх поділяють на зовнішні і внутрішні. Зовнішні не залежать від діяльності підприємства і формують стратегічний характер антикризового управління: зменшення купівельної спроможності населення, значний рівень інфляції, нестабільність фінансового ринку, загострення конкуренції в галузі тощо. До основних внутрішніх факторів можна віднести, наприклад, низьку якість менеджменту; недоліки у виробничій сфері, в галузі постачання, в інвестиційній політиці; втрата ринків збуту, ріст дебіторської заборгованості, брак інновацій та ін.

Допомагає визначити суть антикризового управління і система раннього попередження та реагування на кризу, яка сигналізує керівництву про потенційні загрози та ризики, що може зазнати підприємство і сприяє розробці певного комплексу заходів, спроможних запобігти кризі і сформувати систему антикризового управління [3, с. 84 – 87].

Література: 1. Зайцева Н.А. Антикризисное управление предприятием: теория и практика: [учеб. пособ.]. / Н.А. Зайцева. – М: Международная академия оценки и консалтинга, 2008. – 179, [1] с.

2. Антикризове управління підприємством: [навч. посіб.] / З.Є. Шершньова, В.М. Багацький, Н.Д. Гетманцева; за заг. ред. З.Є. Шершньової. – К.: КНЕУ, 2010. – 680 с.

3. Эш С.Н. Раннее предупреждение и реагирование на кризис в системе антикризисного управления / С.Н. Эш // Материалы межд. науч.-практ. конф. [«Проблемы и перспективы развития экономики в современном обществе»], (Москва, 22 дек. 2012.г.). – Москва, 2012. – С. 84 – 87.

ПРО ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ ПРОМИСЛОВОГО ХОЛДИНГУ

*Косицький К.В., аспірант Інституту економіки промисловості НАН України,
м. Донецьк, Україна*

У сучасних умовах господарювання процес оподаткування набуває першочергового значення як інструмент впливу держави на поведінку економічних суб'єктів. Одночасно з цим податки та податкові відносини є окремим об'єктом управління у формі корпоративного та державного податкового менеджменту, а ускладнення податкових систем і економічних зв'язків передбачає зростання ролі управління податковими зобов'язаннями.

Результати дослідження науковців та практиків свідчать про необхідність пошуку нових підходів до ефективного управління податковими зобов'язаннями різних підприємств та об'єднань підприємств промислового сектору економіки.

Тому мета даного дослідження полягає у визначенні підходів до ефективного управління податковими зобов'язаннями промислового холдингу.